

 HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	<h1>Munnstell, Nyfødtintensiv</h1>	
Kategori: []	Gyldig fra/til: 23.05.2024/23.05.2027	
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Barne- og ungdomsklinikken/Nyføddintensiv		Versjon: 4.00
Godkjenner: Anne-Siri Fonneland		Prosedyre
Dok. ansvarlig: Merete Susan Olsen		Dok.id: D31298

Innhold

Hensikt og omfang	1
Utstyr og prosedyre	1
1.1 Utstyr:	1
1.2 Prosedyre:	2
Referanser.....	2

Hensikt og omfang

Den lokale HUS prosedyrene [Munnstell til barn, intensiv \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no) og [Munnstell til born og unge \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no) som gjelder for fullbårne nyfødt opptil 16/18 år ivaretar ikke hele pasientgruppen innlagt på Nyfødtintensiv. Munnstell til større barn inneholder tiltak som ikke skal benyttes på premature og sjelden for nyfødte. Seksjonen har utarbeid egen prosedyre basert på tidligere versjon, kunnskapsbaserte prosedyre fra HUS og OUS som gjelder for alle innlagte barn på seksjonen.

Hensikten med prosedyren er å sikre faglig forsvarlig lik praksis i utførelse av munnstell. Målet for munnpleie er å opprettholde en normal munnflora og hele, fuktige slimhinner for å unngå plakkdannelse, sår og belegg, og dermed forebygge infeksjoner i munn, svelg og luftveier

I munnhulen finnes det normalt et stort antall mikrober som lever i balanse med hverandre, voksne så vel som barn og nyfødte. De gjør normalt ingen skade og er et forsvar mot sykdomsfremkallende mikrober. Forstyrres balansen kan de patogene mikroberne koloniseres i plakk eller i sekret i munnhulen. Det kan så oppstå infeksjoner lokalt, i luftveiene eller i andre organer ved spredning via blodet.

Mattilsynet anbefaler å bruke kokt vann/sterilt vann til barn mindre enn 6 mnd. dersom barnet skal drikke vann. Da opptaket av næringsstoffer allerede starter i munnhulen, følges samme anbefaling ved munnstell.

Utstyr og prosedyre

[God håndhygiene](#) er en forutsetning for å redusere infeksjonsrisikoen. Handhygiene er det viktigste enkelttiltaket mot overføring av sykehusinfeksjoner. Handhygiene skal utføres før og etter munnstell. Munnstell er en ren prosedyre hvor det ikke er behov for sterile hansker.

1.1 Utstyr:

- Små kompresser eller vattpinner
- Sterilt vann/kokt vann, bestilles daglig fra morsmelksmottaket (holdbar i 24 timer).
- Badeolje eller steril vaselin til bruk på leppene
- Morsmelk/Råmelk på en q-tips/dråper fra sprøyte som avslutning på munnstellet.

1.2 Prosedyre:

Munnstell hører med til det daglige stellet og bør utføres før et måltid.

Behov for munnstell vurderes individuelt men utføres minimum på hver vakt hos barn som ikke spiser selv.

Barn på respirator, tungt sederte og barn med nasogastrisk sonde har behov for hyppigere munnstell.

Munnstell er en oppgave foreldre kan ivareta. Tilpasset opplæring er viktig, spesielt dersom barnet er intubert.

- Kompres fuktes med kokt vann, bruk gjerne kompress på Q-tips.
- Rens hele munnen varsomt og i takt med barnet. Begynn bakfra og jobb deg forsiktig framover, gjerne i sirkelbevegelser.
- Badeolje/steril vaselin til fukting av tørre lepper.

Som avslutning på munnstellet kan gjerne barnet få suge på en kompress dyppet i morsmelk/råmelk. Det er viktig å bruke munne. Fordøyelsesenzymmer i munnhulen frigjøres når barnet sutter på noe. Morsmelk virker beskyttende på barnets slimhinner i hele mage-tarm kanalen, simulerer til bedre fordøyelse.

Referanser

Interne referanser

- [Munnstell til born og unge \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no)
- [Munnstell til barn, intensiv \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no)
- [Håndhygiene \(helse-bergen.no\)](https://helse-bergen.no)

Eksterne referanser

- Mattilsynet: [Kan barn under ett år få drikkevann rett fra springen? | Mattilsynet](#)
- OUS kunnskapsbasert prosedyre fra OUS: [eHåndbok - Munnstell til intuberte barn \(ous-hf.no\)](https://ous-hf.no)